

مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران:

تزریق نقدینگی و افزایش سرمایه بانکها لازمه خروج از رکود

اشاره ←

**صدر یک حکم کلی و
واحد برای همه
بانکهای کشور
بی انصافی است و
واقعا ظلم بزرگی
به بخش بزرگی از
اقتصاد کشور است**

مشکلات نظام بانکی و سپرده گذاران یکی از موضوعات اصلی در مناظره های انتخاباتی امسال بود. مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران در واکنش به طرح موضوع ورشکستگی سیستم بانکی از سوی برخی از کاندیداهای ریاست جمهوری، وجود زد و بند در سیستم بانکی کشور، نقش موسسات مالی و اعتباری در ضربه زدن به سیستم بانکی کشور و ... گفت و گویی را انجام داده است که در ادامه می خوانید:

بسیاری از انتقادات به سیستم بانکی به دلیل عدم شناخت کافی از شبکه بانکی بوده است. سیستم بانکی بر اساس اعتماد فعالیت می‌کند و زمانی که افراد به آن انتقاد می‌کنند، باید ادله و مستندات لازم را داشته باشند

شاهد بودیم وقتی شبکه بانکی دچار مشکل شد، اقتصاد از کار افتاد. به نحوی که در شرایط بعد از تحریم به دلیل رکود، حجم معاملات کاهش یافت و در این شرایط خلق پول از طریق ضریب فزاینده پول در سیستم بانکی، از بین رفت. همین موضوع باعث کاهش قدرت تسهیلات دهی بانک‌ها شد.

■ **توان تسهیلات دهی بانک‌ها از چه طریق افزایش می‌یابد؟**
اگر شرایط رونق برای کشور ایجاد شود و گردش پول و حجم معاملات افزایش یابد، در این صورت توان تسهیلات دهی بانک‌ها افزایش می‌یابد و بسیاری از فشارهای نقدینگی آنها از بین خواهد رفت. در حال حاضر بانک‌ها بخش عمده‌ای از منابع خود را تسهیلات داده‌اند و رکود حاکم بر کشور موجب شده است که این منابع معوق شود. از طرفی بانک‌ها مکلفند همراه مبلغی را به عنوان سود علی الحساب به سپرده‌گذاران خود پرداخت کنند و زمانی که مشتری سپرده خود را درخواست کرد، بانک بتواند مبلغ را پرداخت کند. که این مهم موجب کسری نقدینگی برای سیستم بانکی می‌شود.

■ **به نظر شما ورشکستگی سیستم بانکی که در مناظره‌های انتخابات ریاست جمهوری از سوی برخی از کاندیداها مطرح شده بود، موضوعی محتمل است؟**

با توجه ساختار نظام بانکی ایران و وابسته بودن تمام اقتصاد ایران به درآمد نفت، به این راحتی نمی‌توان گفت که سیستم بانکی ورشکسته است. اقتصاد ما بانک محور است و بخش عمده‌ای از مسئولیت تأمین مالی سرمایه ثابت و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی کشور برعهده بانک‌ها است. در چنین شرایطی بخش زیادی از ساختار بانک‌ها تحت تأثیر این مهم قرار می‌گیرد و از طرفی دولت‌ها همیشه نقش زیادی در چگونگی حمایت از سیستم بانکی داشته‌اند و لذا همین دولت‌ها در قبال ورشکستگی بانک‌ها وظایفی دارند و قطعاً اجازه نخواهند داد این موضوع به راحتی اتفاق بیفتد.

زمانی که بحران یا رکودی در کشور اتفاق می‌افتد، به دلیل بانک محور بودن اقتصاد، اولین بخشی که دچار مشکل می‌شود شبکه بانکی است؛ غرب در دوران تحریم از این فرصت استفاده کرد و تصمیم گرفت تا ضربه خود را به سیستم بانکی ایران وارد کند. به همین دلیل ما

که سود بالایی از این موسسات دریافت می‌کردند به اقدام خود افتخار هم می‌کردند.

در حال حاضر نظارت‌های بانک مرکزی بیشتر شده است و باید برای تاسیس بانک یا موسسه در ابتدا توان مالی اشخاصی که قصد تاسیس موسسه دارند، مشخص شده باشد و سپس مجوزهای لازم صادر شود.

■ بسیاری منتظرند ببینند در فضای کنونی عملکرد نظام بانکی، وضعیت بانک‌ها در رتبه‌بندی بانک مرکزی چگونه خواهد بود تا بر اساس آن، میزان اعتماد خود با بانک‌ها را تنظیم کنند، به نظر شما این کار سودمند است؟

به لحاظ تئوریک باید این کار صورت گیرد. بانک‌ها از لحاظ ساختار متفاوت هستند. این حق سپرده‌گذار است که بداند کدام بانک کم ریسک و کدام پر ریسک است و متناسب با آن سپرده‌گذاری کند. ولی با توجه به توضیحات پیش گفته شده وقتی اقتصاد بانک محور است و دولت‌ها بانک‌ها را وادار می‌کنند که تسهیلات تکلیفی در حوزه‌های مختلف بدهند و خود مدعی حمایت از بانک‌ها هستند عملاً رتبه‌بندی بانک‌ها در شرایط فعلی و در کوتاه مدت مفهومی نخواهد داشت مگر برای بانک‌های خصوصی و نه برای بانک‌های دولتی و اصل چهل و چهارمی. در صورتی که قوانین اصلاح شوند و بانک‌ها را مانند بقیه بنگاه‌های اقتصادی در نظر بگیریم و هرروز تکلیف جدید بر آن‌ها حاکم نکنیم، در این صورت است که می‌توان انتظار رتبه‌بندی داشت.

■ محدودیت جدید در پرداختی به کارکنان بانک‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اینکه حقوق و مزایای کارمندان شبکه بانکی نیز مانند سایر کارمندان ادارات باشند، قابل قبول نیست. پرسنل شبکه بانکی با ریسک‌های بسیار بالای و حجم کار بسیار متفاوتی مواجه هستند و اینکه میزان دریافتی آن‌ها مانند سایر کارمندان دولت باشند، تبعات خوبی برای سیستم بانکی ندارد در عین حال بی‌انگیزگی برای آنها ایجاد خواهد کرد. عدالت این است که حقوق و مزایای افراد بر اساس حجم کار و مسئولیت و ریسکی که یک کارمند متحمل می‌شود پرداخت شود.

■ موضوع ربوی بودن بانک‌ها را چگونه می‌بینید؟

بانک‌ها مجری قوانینی هستند که اگر ایراد دارد باید اصلاح شود. اینکه دیده می‌شود عده‌ای از نمایندگان مجلس و تعدادی از فقها موضوع ربوی بودن بانک‌ها را مطرح می‌کنند، بهتر است ابتدا قوانین را اصلاح

سیستم بانکی همواره تمام تلاش خود را در جهت بهبود اوضاع کشور انجام می‌دهد و در انتظار رونق اقتصاد است. از طرفی بانک‌ها با توجه به ساختار خود، وضعیت منابع و میزان کفایت سرمایه و... به طور متفاوت تحت تاثیر رکود حاکم بر کشور قرار گرفته‌اند. لذا انتساب یک حکم واحد برای همه بانک‌ها اشتباه می‌باشد.

■ دیدگاه شما در رابطه با زد و بند سیستم بانکی که از سوی برخی کاندیداها مطرح شده بود، چیست؟

صدور یک حکم کلی و واحد برای همه بانک‌های کشور بی‌انصافی است و واقعا ظلم بزرگی به بخش بزرگی از اقتصاد کشور است. نامزدی که این موضوع را مطرح کرد نهاد تحت مدیریت خودشان بخش زیادی از تامین مالی پروژه‌های شهری را از طریق شبکه بانکی انجام داده است. پس باید ایشان هم بر اساس زد و بند این تسهیلات را اخذ کرده باشند که اصلا اینطور نبوده و لذا نباید به راحتی سیستم بانکی را متهم کرد و تلاش‌های مدیران و پرسنل آن‌ها را نادیده گرفت. متأسفانه زمانی که افراد می‌خواهند انتقادات کنند، اولین نقد آن‌ها به سیستم بانکی است؛ بسیاری از انتقادات به دلیل عدم شناخت کافی از شبکه بانکی بوده است. سیستم بانکی براساس اعتماد فعالیت می‌کند و زمانی که افراد به آن انتقاد می‌کنند، باید ادله و مستندات لازم را داشته باشند. اینکه به راحتی نام یک بانک ذکر شود و بدون نام بردن از مصادیق در معرض انواع ریسک‌ها قرار دهیم کار شایسته‌ای نیست.

■ نقش موسسات مالی و اعتباری که بدون نظارت کافی در برهه‌های از زمان که کمبود نقدینگی داشت را در ضربه زدن به سیستم بانکی کشور چگونه می‌بینید؟

در یک برهه زمانی افراد برای دریافت تسهیلات از سیستم بانکی دچار مشکل بودند. در آن مقطع عده‌ای به این فکر افتادند تا خودشان موسسه اعتباری تاسیس کنند. در آن زمان کمبود نقدینگی نداشتیم و البته نظارت‌های کافی نیز وجود نداشت و لذا موسسات اعتباری زیادی ایجاد شدند و شروع کردند در بازار پول با سایر بانک‌ها در جذب سپرده با نرخ‌های جذاب رقابت کنند و بسیاری از مردم طمع کرده و صرف‌نظر از ریسک این موسسات و اینکه نظارت بانک مرکزی بر روی این موسسات چقدر است منابع خود را در اختیار این موسسات قرار دادند. متأسفانه این موسسات هم منابع را در پروژه‌هایی بکارگرفتند که بازده لازم را نداشت یا اساساً اینکاره نبودند و لذا منافع سپرده‌گذاران به خطر افتاد. الان توقع سپرده‌گذاران بایستی بر اساس ریسکی که پذیرفته‌اند باشد و نه اینکه مثل سپرده‌گذاران نظام بانکی با آنها برخورد شود کما اینکه زمانی

با توجه ساختار نظام بانکی ایران و وابسته بودن تمام اقتصاد ایران به درآمد نفت، به این راحتی نمی‌توان گفت که سیستم بانکی ورشکسته است. اقتصاد ما بانک محور است و بخش عمده‌ای از مسئولیت تامین مالی سرمایه ثابت و سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی کشور برعهده بانک‌ها است

طور جدی در دستور کار خود قرار دهد. برای مثال؛ زمانی که خط اعتباری توسط بانک داده می‌شود باید نظارت‌های لازم صورت گیرد و بانک‌ها بی‌گدار تسهیلات ندهند و این منابع در فعالیتهای تولیدی مصرف شود. به نحوی که حاصل این تزریق نقدینگی در دراز مدت کاهش تورم را از طریق بالا بردن حجم تولید را در پی داشته باشد.

■ نظر شما در خصوص جایگزینی ارزهای دیگر به جای دلار در مبادلات چیست؟

حذف دلار از مبادلات بین‌المللی بستگی به طرف مقابل دارد که قرار است با آن صادرات و واردات داشته باشیم. قطعاً صادرکننده کشور طرف مقابل می‌خواهد تا ارزش پول خود را در مقابل دلار حفظ کند و ممکن است که حاضر نباشد با پول رایج ما و یا پول رایج کشور خودش فعالیت کند. لذا در چنین مواقعی حتی اگر کشور مقابل بپذیرد با ارزی غیر از دلار با ما معامله کند به احتمال زیاد نوسان پول رایج خود در مقابل دلار را از ما در معامله خواهد گرفت. با توجه به اینکه دلار پول رایج دنیا است و بیشترین معاملات با آن انجام می‌شود، بسیاری از کشورها آن را حفظ کرده و مبنای کار خود در معاملات قرار می‌دهند.

کنند چون واقعا بانک‌ها در این خصوص مجری قوانین هستند. اینکه بانکها را مکلف کنیم که در اعطای تسهیلات عقود مختلف را رعایت کنند و از طرف دیگر سپرده‌گذاران متحمل هیچ ریسکی نشوند و ضررهای آنها را بانک‌ها جبران کنند نتیجه اش در هر شکلی همین خواهد بود که الان شاهدش هستیم. پس ایراد از اجرا نیست از دوگانه برخورد کردن در قوانین است از طرفی آنچه که ربوی خوانده می‌شود سود مورد تقاضای بانک‌ها در عقود است و فقط زمانی که سیستم بانکی تسهیلات می‌دهد موضوع ربوی بودن مطرح می‌شود، اما هنگامی که به سپرده‌گذاران سود پرداخت می‌شود این اصطلاح را به کار نمی‌برند. این هم از موضوعات جالب کشور ماست.

■ شما با کاهش نرخ سود بانکی موافق هستید؟

نرخ سود تابعی از تورم است و زمانی که تورم کاهش می‌یابد، باید نرخ سود بانکی نیز کاهش پیدا کند. اما این تئوری در شرایطی که اقتصاد کشور در رکود به سر می‌برد و کمبود عرضه پول داریم، جوابگو نیست. دولت باید برای خروج از رکود، و کاهش نرخ سود بانکی بایستی تزریق نقدینگی هدفمند به بنگاه‌های تولیدی داشته باشد و در عین حال افزایش سرمایه بانک‌ها را به